

CARMINA BURANA III.

Olim lacus colueram, olim pulcher exiteram, dum cignus ego fueram.	et in secta Decii voluntas mea est, et qui mane me quesierit in taberna, post vesperam nudus egredietur, et sic denudatus veste clamabit:	Ibi nullus timet mortem sed pro Baccho mittunt sortem:	Bibit pauper et aegrotus, bibit exul et ignotus, bibit puer, bibit canus, bibit presul et decanus, bibit soror, bibit frater, bibit anus, bibit mater, bibit ista, bibit ille, bibunt centum, bibunt mille.	sub intimo cordis in custodia: fit res amarissima.
Miser, miser! modo niger et ustus fortiter!	Wafna, wafna! quid fecisti sors turpissima! Nostrae vitae gaudia abstulisti omnia!	Primo pro nummata vini, ex hac bibunt libertini; semel bibunt pro captivis, post haec bibunt ter pro vivis, quater pro Christianis cunctis quinquies pro fidelibus defunctis, sexies pro sororibus vanis, septies pro militibus silvanis.	Parum sexcentae nummatae durant, cum immoderate bibunt omnes sine meta. Quamvis bibant mente laeta, sic nos rodunt omnes gentes et sic erimus egentes. Qui nos rodunt confundantur et cum iustus non scribantur.	Dies, nox et omnia mihi sunt contraria; virginum colloquia me fay planszer, oy suvenz suspirer, plu me fay temer.
Girat, regirat garcifer; me rogus urit fortiter; propinat me nunc dapifer,	In taberna quando sumus non curamus quid sit humus, sed ad ludum properamus, cui semper insudamus. Quid agatur in taberna ubi nummus est pincerna, hoc est opus ut quaeratur, si quid loquar, audiatur.	Octies pro fratribus perversis, nonies pro monachis dispersis, decies pro navigantibus undecies pro discordantiis, duodecies pro poenitentibus, tredecies pro iter agentibus. Tam pro papa quam pro rege bibunt omnes sine lege.	Amor volat undique, captus est libidine. Iuvenes, iuvenulae coniunguntur merito.	O sodales, ludite, vos qui scitis dicite mihi maesto parcite, grand ey dolur, attamen consulite per voster honur.
Miser, miser! modo niger et ustus fortiter!	Quidam ludunt, quidam bibunt, quidam indiscrete vivunt. Sed in ludo qui morantur, ex his quidam denudantur quidam ibi vestiuntur, quidam saccis induuntur.	Bibit hera, bibit herus, bibit miles, bibit clerus, bibit ille, bibit illa, bibit servus cum ancilla, bibit velox, bibit piger, bibit albus, bibit niger, bibit constans, bibit vagus, bibit rudis, bibit magnus.	Siqua sine socio, caret omni gaudio; tenet noctis infima	Tua pulchra facies me fay planszer milies, pectus habet glacies. A remender statim vivus fierem per un baser.
Nunc in scutella iaceo, et volitare nequeo dentes frendentes video:				
Ego sum abbas Cucaniensis et consilium meum est cum bibulis,				

olim egykor lacus -us m tó colo 3 colui cultum ...lakik pulcher -chra -chrum szép existo 3 extiti mutatkozik, megjelenik, dum amíg cignus -i m hattyú miser -era -erum szerencsétlen modo éppen most niger -gra -grum fekete uro 3 ussi ustum éget fortis 2 erős	sic így denudo 1 lemeztelenít, kirabol, kifoszt vestis -is f ruha clamo 1 -avi -atum kiált wafna ó jaj (nem latin) quis quid ki? mi? facio 3 feci factum tesz, csinál, művel sors sortis f sors turpis 2 rút, gyalázatos vita -ae f élet gaudium -i n öröm aufero auferre abstuli ablatum elvesz, elrabol	nullus 3 senki timeo 2 timui fél (amitől:acc) pro + abl. ...nevében mitto 3 misi missum elküld, eldob sortem mittere sorsot vet (=kockázik) primo először pro +abl. -ért nummata -ae f pénz, ár vinum -i n bor libertinus -i m szabad, felszabadított, polgár semel egyszer captivus -i m fogoly, rab ter háromszor vivus 3 élő quater négyszer Christianus 3 keresztény cunctus 3 összes, valamennyi quinquies ötször fidelis 2 hívő, becsületes defunctus 3 elhunyt, meghalt sexies hatszor soror -oris f nővér vanus 3 léha, haszontalan septies hétször miles militis m katona silvanus 3 erdei	iter agere (ago 3 egi actum) utat járja tam ... quam úgy ... amint papa -ae m pápa sine + abl. vmi nélkül lex legis f törvény, szabály hera -ae f háziasszony, gazdasszony, úrnő herus -i m úr, gazda miles -itis m katona clerus -i m papi rend, papság ille illa illud az servus -i m szolga ancilla -ae f szolgáló, cselédlány velox (ocis) gyors, serény piger -gra -grum lusta, lomha, tunya, rest albus 3 fehér niger -gra -grum fekete constans (antis) állhatatos, egy helyben maradó, „letelepedett” vagus 3 barangoló, kóbor rudis 2 műveletlen, tudatlan magnus 3 nemeslelkű, tehetséges, kitűnő pauper -era -erum szegény aegrotus 3 beteg, exul -is mf számkivetett ignotus 3 ismeretlen, idegen puer -eri m fiú canus 3 ősz, szürke, fehér „őreg ember” praesul -is m előljáró, főnök, püspök decanus -i m tíz szerzetes főnöke, „diakónus” anus -us f vénasszony, anyóka iste ista istud az a bizonyos centum száz mille ezer parum +gen igen kevés vmiből sexcenti -ae -a hatszáz nummata -ae f pénz duro 1 kitart	cum midőn immoderatus 3 túlzott, féktelen, mérséketlen meta -ae f cél, határ quamvis am Bár mens mentis f szellem, lélek laetus 3 vidám, boldog rodo 3 rosi rosium lealáz egens (entis) szűkölködő, szegény confundo 3 -fusi -fusus összezavar, „átkoz” iustus 3 igazságos, méltányos, igaz Amor -oris m a szerelem istene volu 1 repül undique mindenünnen, minden felől capio 3 cepi captum elragad, rabjává tesz, megszáll libido -inis f vérzéki vágy iuvenis 2 ifjú, fiatal ember iuvenula -ae f fiatal leány coniungo 3 -iunxi - iunctum összeköt, egyesít, merito méltán, helyesen, illően siqua = si quae ha valamely leány socius -i m társ, pajtás careo 2 -ui hiány van, nélkülöz (amit: abl.) gaudium -i n öröm teneo 2 tenui tentum tart nox noctis f éjszaka infimus 3 legalsóbb, legmélyebb intimus 3 legbensőbb, benső cor cordis n szív custodia -ae f fogság fio 3 factus sum lesz, válik vmivé res rei f dolog amarus 3 keserű	dies -ei f nap contrarius 3 ellenséges vkivel: dat virgo -inis f szűz colloquium -i n beszélgetés, beszéd me fay planszer, oy suvenz suspirer, plu me fay temer. sírásra, gyakori sóhajra készlet engem és leginkább félelemre (fr) sodalis -is m pajtás, bajtárs ludo 3 lusi lusum játszik, mókázik scio 4 scivi scitum tud maestus 3 szomorkodó, bús parco 3 peperi parsurus megkimél, kimél (akit:dat) grand ey dolur nagy az én bánatom (fr) attamen de mégis consulo 3 consului consultum tanácsot ad, segít per voster honur a tisztesség(etek)ért (fr) pulcher -chra -chrum szép facies -ei f arc me fay panszer sírásra készlet milies ezerszer pectus -oris n kebel glacies -ei f jég a remender gyógyírként statim azonnal vivus 3 élő fio fieri factus sum lesz, vállik valamivé per un baser egy csók által
giro 1 körben forgat regiro 1 visszaforgat garcifer -i m szolga rogus -i m máglya propino 1 feltálal (vendéglőben) dapifer -i m pincér, főasztalnokmester scutella -ae f tálcaska iaceo 2 iacui fekszik volito 1 repül nequeo 4 -ivi -itum nem tud, nem képes dens dentis m fog frendo 3 öröl, darál	quando amikor curo 1 -avi -atum törődik, gondol vkivel v. vmivel humus -i f föld (a lábunk alatt lévő) ludus -i m játék, multság, propero 1 siet semper mindig insudo 1 megizzad, beleizzad (amibe: dat) agitur (ago 3 egi actum) történik ubi ahol nummus -i m (érc)péNZ pincerna -ae f csapos, pohárnok hoc opus est, ut szükség van arra, hogy quaero 3 quaesivi quaesitum megkiván, igényel loquor 3 locutus sum beszél, mond quidam quaedam quiddam v. quoddam valaki, valami ludo 3 lusi lusum játszik bibo 3 bibi iszik indiscretus 3 meg nem különböztetett, meggondolatlan moror 1 időz, mulat, marad vestio 4 ruház, felruház saccus -i m zsák induo 3 indui indutum felvesz, befed, felruház ibi ott	ocies nyolcszor frater -tris m fivér, barát perversus 3 elrontott, romlott életű, tévelygő nonies kilencszer monachus -i m szerzetes dispersus 3 szétszór(ódot) decies tízszer navigo 1 hajózni undecies tizenegyszer discordo 1 viszálykodik, cívódik duodecies tizenkétszer poeniteor 3 megbánást, bánatot érez poenitens -entis m bűnbánó tredecies = terdecies tizenháromszor iter itineris n út	pauper -era -erum szegény aegrotus 3 beteg, exul -is mf számkivetett ignotus 3 ismeretlen, idegen puer -eri m fiú canus 3 ősz, szürke, fehér „őreg ember” praesul -is m előljáró, főnök, püspök decanus -i m tíz szerzetes főnöke, „diakónus” anus -us f vénasszony, anyóka iste ista istud az a bizonyos centum száz mille ezer parum +gen igen kevés vmiből sexcenti -ae -a hatszáz nummata -ae f pénz duro 1 kitart	Amor -oris m a szerelem istene volu 1 repül undique mindenünnen, minden felől capio 3 cepi captum elragad, rabjává tesz, megszáll libido -inis f vérzéki vágy iuvenis 2 ifjú, fiatal ember iuvenula -ae f fiatal leány coniungo 3 -iunxi - iunctum összeköt, egyesít, merito méltán, helyesen, illően siqua = si quae ha valamely leány socius -i m társ, pajtás careo 2 -ui hiány van, nélkülöz (amit: abl.) gaudium -i n öröm teneo 2 tenui tentum tart nox noctis f éjszaka infimus 3 legalsóbb, legmélyebb intimus 3 legbensőbb, benső cor cordis n szív custodia -ae f fogság fio 3 factus sum lesz, válik vmivé res rei f dolog amarus 3 keserű	dies -ei f nap contrarius 3 ellenséges vkivel: dat virgo -inis f szűz colloquium -i n beszélgetés, beszéd me fay planszer, oy suvenz suspirer, plu me fay temer. sírásra, gyakori sóhajra készlet engem és leginkább félelemre (fr) sodalis -is m pajtás, bajtárs ludo 3 lusi lusum játszik, mókázik scio 4 scivi scitum tud maestus 3 szomorkodó, bús parco 3 peperi parsurus megkimél, kimél (akit:dat) grand ey dolur nagy az én bánatom (fr) attamen de mégis consulo 3 consului consultum tanácsot ad, segít per voster honur a tisztesség(etek)ért (fr) pulcher -chra -chrum szép facies -ei f arc me fay panszer sírásra készlet milies ezerszer pectus -oris n kebel glacies -ei f jég a remender gyógyírként statim azonnal vivus 3 élő fio fieri factus sum lesz, vállik valamivé per un baser egy csók által